

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ГЛАВЕН ПРОКУРОР

ЗА П О В Е Д

№ 1774 / 2014 г.

София, 19.05.2014 г.

ОТНОСНО: Утвърждаване на Инструкция за издаване на Европейска заповед за арест в Република България и изпълнение на Европейска заповед за арест, издадена в друга държава – членка на Европейския съюз

С цел създаване на условия за оптимална организация на работата в ПРБ по издаване на европейски заповеди за арест и участие в производствата по изпълнение на европейски заповеди за арест,

предвид измененията и допълненията на Закона за екстрадицията и европейската заповед за арест, обн. ДВ бр. 49/2010 г. и ДВ бр. 55/2011 г. и установените потребности от уеднаквяване на прокурорската практика,

и чл. 138, т. 1 и т. 4 от Закона за съдебната власт,

ЗА П О В Я Д В А М :

1. Утвърждавам Инструкция за издаване на Европейска заповед за арест в Република България и изпълнение на Европейска заповед за арест, издадена в друга държава – членка на Европейския съюз.

2. Отменям Инструкция за издаване на Европейска заповед за арест в Република България и изпълнение на Европейска заповед за арест, издадена от друга държава - членка на Европейския съюз, издадена от главния прокурор с № 5332/15.10.2008 г.

3. Контролът по изпълнение на заповедта и на Инструкцията да се осъществява от заместника на главния прокурор при ВКП, отговарящ за дейността на отдел 04 „Международен“ на ВКП.

5. Настоящата заповед и Инструкцията да се публикуват на Ведомствения информационен сайт на ПРБ.

ГЛАВЕН ПРОКУРОР

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ГЛАВЕН ПРОКУРОР

ИНСТРУКЦИЯ

ОТНОСНО: издаване на Европейска заповед за арест в Република България и изпълнение на Европейска заповед за арест, издадена в друга държава – членка на Европейския съюз

I. Издаване на Европейска заповед за арест

1. Прокурорът издава Европейска заповед за арест (ЕЗА) с цел предаване на осъден или обвиняем от държава – членка на Европейския съюз (ЕС), в следните случаи.

1.1. Наблюдаващият досъдебното производство прокурор издава ЕЗА на обвиняем за престъпление, за което се предвижда наказание лишаване от свобода не по-малко от една година или друго по-тежко наказание, когато:

а) със съдебно определение спрямо обвиняемия е взета мярка за неотклонение „задържане под стража“;

б) е постановено задържане на обвиняемия до 72 часа, на основание чл. 64, ал. 2 НПК, за да се осигури явяването му пред съда за вземане на мярка за неотклонение „задържане под стража“ в досъдебното производство.

1.2. Прокурорът в първоинстанционната прокуратура, на когото е възложено изпълнението на присъда или приравнен на нея акт, издава ЕЗА за осъден на ефективно наказание лишаване от свобода не по-малко от четири месеца. Това условие е изпълнено, когато:

а) с влязла в сила присъда или приравнен на нея акт е наложено ефективно наказание не по-малко от четири месеца или изпълнението на такова наказание (изцяло или неговата неизтърпяна част) е постановено впоследствие;

б) на основание чл. 23–25 НК е определено общо наказание лишаване от свобода не по-малко от 4 месеца, което следва да се изтърпи ефективно;

в) на основание чл. 68–69а НК или чл. 70, ал. 7 НК, е постановено да се изтърпят две отделни наказания, поне едното от които е не по-малко от четири месеца. В тези случаи ЕЗА се издава за изпълнение и на двете наказания;

г) на основание чл. 27, ал. 1 НК, е определено общо наказание – чрез присъединяване към неизтърпяната част от наказанието по първата присъда изцяло или отчасти на наказанието по втората присъда, при което размерът на общото наказание е не по-малък от четири месеца лишаване от свобода.

1.3. Когато в случаите по т. 1.2. остатъкът за изтърпяване от наложеното наказание е по-малък от четири месеца, преди издаване на ЕЗА се получава при необходимост допълнителна информация от Върховната касационна прокуратура (ВКП) – отдел 03 „Съдебен“ и отдел 04 „Международен“.

1.4. Когато неизтърпяната част на наложеното наказание лишаване от свобода е по-малка от 4 месеца и в друга държава – членка на ЕС, е започнало производство по изпълнение на ЕЗА, издалият я прокурор следи задържането да не превиши неизтърпения остатък. При необходимост, прокурорът оттегля Европейската заповед за арест, като с постановление приспада периода на задържането, за нуждите на производството по ЕЗА.

2. ЕЗА се издава в писмена форма, при стриктно следване на формуляра, приложен към Закона за екстрадицията и Европейската заповед за арест (ЗЕЕЗА), като се попълват съответните реквизити.

2.1. На първата страница в горния ляв ъгъл се посочва номерът на прокурорската преписка и датата на издаване на ЕЗА.

2.2. ЕЗА се издава в три екземпляра, подписани от издаващия прокурор. Един от екземплярите се изпраща за изпълнение, вторият – за сведение на ВКП, отдел 04 „Международен“, а третият остава към прокурорската преписка.

2.3. Към екземпляра на ЕЗА, който се изпраща за изпълнение, се прилагат данни за идентификация на исканото лице – снимки, дактилоскопични отпечатъци и ДНК информация.

II. Изпращане на ЕЗА и приемане на предадено лице

3. Когато местонахождението на издирваното лице в държава – членка на ЕС, е известно, прокурорът изпраща ЕЗА и данните по т. 2.3. пряко на компетентния орган в тази държава, за което своевременно уведомява ВКП, отдел 04 „Международен“ с писмо.

3.1. Информацията за компетентните органи на всяка държава – членка на ЕС, се проверява в сайта на Европейската съдебна мрежа (ЕСМ).

3.2. При прякото изпращане на компетентния орган на държава – членка на ЕС, изготвената на български език ЕЗА се придружава с превод на официалния език или на един от официалните езици на изпълняващата държава.

4. Когато точното местонахождение на издирваното лице не е известно, но са налице данни, че то пребивава на територията на държава – членка на ЕС, копие от ЕЗА, заедно с приложенията, се изпраща на ДМОС на МВР.

4.1. Превод на ЕЗА на съответния език се възлага и извършва след получаване на уведомление, че лицето е задържано в държава – членка на ЕС.

4.2. Оригиналът на ЕЗА, заедно с превода на съответния език, се изпраща на изпълняващия орган на държавата – членка на ЕС, в посочения от него срок.

5. Когато лицето не може да бъде издирено в Република България и няма данни то да се намира на територията на някоя от държавите – членки на ЕС, прокурорът изготвя предложение до ВКП, отдел 04 „Международен“, за неговата екстрадиция.

5.1. Към предложението се прилагат три броя еднообразни папки, съдържащи относимите документи, в зависимост от това, дали лицето се издирва, с цел изпълнение на наказание лишаване от свобода или за целите на наказателно преследване.

5.2. При изготвяне на предложение за екстрадиция, с цел изпълнение на наказание лишаване от свобода, документите по т.5.1. включват:

а) официално заверени копия от присъдата и мотивите на първоинстанционния съд, както и от решенията и мотивите на въззивния и на Върховния касационен съд, ако такива са постановени;

б) официално заверено копие от определението на съда, в случай, че има такова, с което по отношение на осъденото лице е взета мярка за неотклонение „задържане под стража“;

в) телеграмите на съответната служба на МВР, от които да е видно, че лицето е било обявено за местно и общонационално издирване;

г) докладна записка от органите на МВР, относно резултатите от издирването и местонахождението на лицето;

д) актуално свидетелство за съдимост на осъденото лице;

е) данни за установените документи за самоличност (ползвани паспорти и лична карта от лицето). Посочват се номер, дата и орган на издаване на документа за самоличност – изписани на отделен лист;

ж) трите имена на лицето, изписани на латиница на отделен лист, дата и място на раждане, вкл. и ЕГН, гражданство, адресната регистрация на лицето, данни за родителите на лицето;

з) дактилоскопични отпечатьци, снимки, физическо описание – ръст, тегло, цвят на очи, кожа, коса, особени белези;

и) текстовете от Наказателния кодекс, вкл. и за давността, относими към престъплението, за което е осъдено лицето, както и текста на чл. 23, т. 1 ЗБЕЗЗ.

5.3. При изготвяне на предложение за екстрадиция, с цел наказателно преследване, към него се прилагат документите по б. „б“ – „и“ от т. 5.2., както и:

а) заверено копие от постановлението за образуване на наказателното производство, респ. от първия акт по разследването;

б) заверено копие от постановлението за привличане на лицето като обвиняем и постановлението за неговото задържане до 72 часа, с цел осигуряване на явяването му пред съд, считано от довеждането на обвиняемия на територията на страната;

в) кратко и ясно описание на фактическата обстановка, написана на отделен лист.

5.4. Прокуратурата, изготвила предложението до ВКП, изпраща писмено всяка новопостъпила информация относно местонахождението на лицето. Когато предложението се отнася за екстрадиция на обвиняем, същата прокуратура има готовност да представи доказателства за извършеното престъпление, ако такива бъдат поискани.

6. Наред с предложението по т. 5, съответният първоинстанционен прокурор изпраща и ЕЗА, с оглед възможно задържане на лицето на територията на държава – членка на ЕС.

6.1. Екземпляр от издадената ЕЗА се прилага или изпраща към документите по т. 5.2. или т. 5.3.

6.2. Копие от издадена ЕЗА се изпраща на Дирекция „Международно оперативно сътрудничество“ на МВР (ДМОС).

7. Издаващият ЕЗА прокурор изготвя папка, която съдържа цялата допълнителна информация към ЕЗА, отнасяща се до самоличността на исканото лице, като снимки, дактилоскопични отпечатащи и ДНК информация, както и други специфични данни, в зависимост от конкретния случай.

8. Извън случаите по т. 3, издадената ЕЗА не се превежда на чужд език преди получаване на информация за задържане на лицето в държава – членка на ЕС. Незабавно след постъпване на такава информация, преводът се възлага от прокуратурата, издава ЕЗА, съгласно вътрешноведомствените правила в ПРБ.

9. Когато издалият ЕЗА прокурор получи пряко от изпълняващия орган на държава – членка на ЕС, информация за влязло в сила решение по изпълнение на ЕЗА, той уведомява незабавно ВКП – отдел 04 „Международен“, за уговаряне чрез ДМОС на датата и мястото на фактическото приемане на лицето.

10. Приемането на лицето се отразява по наказателното производство или присъдната преписка, във връзка с които ЕЗА е била издадена.

10.1. Копие от издадената и изпълнена ЕЗА спрямо обвиняем, приложенията към нея, постановлението за фактическото приемане на лицето, съставеният приемо-предавателен протокол, иззетите при задържането на лицето документи и вещи се прилагат към материалите по наказателното производство, за нуждите на което е предадено лицето.

10.2. Когато ЕЗА е изпълнена спрямо осъдено лице, копие от постановлението за фактическото приемане на лицето и съставеният приемо-предавателен протокол се прилагат към присъдната преписка, а иззетите при задържането на лицето вещи и документи се предават на администрацията на мястото за лишаване от свобода.

III. Получаване и действия по изпълнение на ЕЗА

11. При получаване на ЕЗА, издадена от компетентен орган на друга държава-членка, пряко в компетентния съд, прокурорът няма иницираща функция в процедурата по чл. 42, ал. 1 и чл. 43, ал. 1 ЗЕЕЗА. В тези случаи прокурорът се намесва, само ако бъде сезиран.

12. Когато лицето е задържано от органите МВР за срок от 24 часа, на основание получена ЕЗА, не по разпореждане на съда, материалите незабавно се докладват (в зависимост от създадената организация) на съответния наблюдаващ, дежурен или специално определен прокурор от компетентната окръжна или Софийската градска прокуратура.

Във входящия регистър към деловодството на съответната окръжна прокуратура (Софийската градска прокуратура) се отбелязват точната дата и час на завеждане на материалите.

13. Прокурорът се запознава незабавно с материалите по т. 12, с оглед изготвяне на искане до окръжния съд (Софийския градски съд), за вземане на мярка за неотклонение „задържане под стража“ на исканото лице.

14. При проучване на материалите, прокурорът проверява дали ЕЗА е придружена с превод на български език.

14.1. В случаите, когато получената Европейска заповед за арест не е придружена от превод на български език, прокурорът постановява задържане до 72 часа, на основание чл. 42, ал. 2 ЗЕЕЗА, и незабавно уведомява издаващия орган за това, като изисква превод. Изрично се посочва срокът, в който следва да бъде получен преводът – до изтичането на 72-часовото задържане по чл. 42, ал. 2 ЗЕЕЗА.

14.2. Уведомяването на издаващия орган става:

а) пряко (по телефон, факс, електронна поща, като се ползват данните от получената ЕЗА);

б) чрез ДМОС по факс или телефон;

в) със съдействието на Националното бюро на Република България в Евроджъст (Eurojust).

14.3. За всеки проведен телефонен разговор се прави писмено отбелязване в преписката.

15. Когато проучва материалите, прокурорът проверява дали е установена идентичност между задържаното лице и исканото лице.

15.1. При липса на достатъчно идентифициращи данни за лицето, прокурорът незабавно указва писмено на местната структура на МВР или на ДМОС да събере такива данни.

15.2. За да се установи идентичност между исканото и задържаното лице, може да се възложи изготвянето на експертна справка.

16. При необходимост от допълване на получените материали, с цел проверка на идентичността на лицето или обмен на информация с издаващия орган, прокурорът може да постанови задържане на лицето до 72 часа.

17. Когато в срока на 72-часовото задържане по чл. 42, ал. 2 ЗБЕЗА не постъпи превод на ЕЗА, прокурорът с постановление разпорежда освобождаване на лицето.

17.1. Когато преводът на ЕЗА се получи след освобождаване на лицето, прокурорът изпраща материалите на МВР за неговото издирване и задържане.

17.2. След повторното задържане на лицето, органите на МВР докладват незабавно материалите на прокурора за внасяне на искане за вземане на мярка за неотклонение „задържане под стража“ пред съответния окръжен съд или Софийския градски съд.

18. Съответният прокурор внася искане в окръжния съд (Софийския градски съд) за вземане на мярка за неотклонение „задържане под стража“ спрямо лицето, за което е издадена ЕЗА, преди изтичане на срока на постановеното задържане до 72 часа.

18.1. Прокурорът може да наложи на исканото лице и забрана за напускане на страната.

18.2. Когато в Европейската заповед за арест е направено искане и за изземване и предаване на вещи, прокурорът прави искане до съответния окръжен съд за разрешение за претърсване и изземване, освен когато случаят е неотложен.

18.3. При извършване на претърсване в неотложен случай по т. 18.2., прокурорът незабавно внася искане, протоколът за извършеното процесуално-следствено действие да бъде одобрен от съда, съгласно чл. 161, ал. 2 НПК. За проведеното действие и полученото одобрение прокурорът уведомява съда в производството по ЕЗА.

19. Когато ЕЗА, издадена от компетентен орган на държава-членка, се получи пряко в прокуратурата по пощата, по електронната поща, по факс или по друг надлежно защитен начин, който позволява да се установи нейната автентичност, ЕЗА се изпраща незабавно на ДМОС и на съответната ОДМВР за обявяване на лицето за издирване и предприемане на описаните в т.12–18 действия. Копие от писмото се изпраща на ВКП, отдел 04 „Международен“.

20. В съдебната фаза по разглеждането на Европейска заповед за арест прокурорът взема участие, съобразно определената му функция от Закона за екстрадицията и Европейската заповед за арест.

При изземване на вещи прокурорът прави искане, на основание чл. 64 ЗБЕЗА за предаване на иззетите вещи.

IV. Особенности при изпълнение на ЕЗА

21. Когато съдът, на основание чл. 40, т. 4 ЗЕЕЗА, приеме да приведе в изпълнение наказанието лишаване от свобода, наложено на исканото лице, или мярката, изискваща задържане, и изпрати на съответната прокуратура препис от влязлото в сила решение, прокурорът уведомява за решението издаващия орган. Заедно с уведомлението се изисква заверен препис на присъдата, посочена в ЕЗА, по възможност с превод на български език.

21.1. Уведомлението може да се направи:

а) писмено – по пощата, по факс, по електронната поща, чрез Бюрото СИРЕНЕ или чрез националното бюро в Евроджъст;

б) устно – по телефона или лично. В тези случаи се прави писмено резюме на уведомлението, което се прилага по преписката.

21.2. Когато изисканата присъда се получи без превод на български език, преводът се възлага от съответния прокурор, при спазване на вътрешноведомствените правила.

22. След получаването на материалите, окръжният прокурор на прокуратурата по местонахождението на лицето внася предложение за решаване на въпросите, свързани с изпълнение на присъдата, пред съответния окръжен съд (Софийския градски съд) по реда на чл. 457 от Наказателно-процесуалния кодекс.

Компетентността на съответната окръжна прокуратура се определя, съобразно мястото на изпълнение на взетата по реда на чл. 44, ал. 9 ЗЕЕЗА мярка за неотклонение.

23. Когато съдебното производство е прекратено, поради неполучаване в определения срок на гаранциите по смисъла на чл. 41 ЗЕЕЗА, но те бъдат получени впоследствие, прокурорът изпраща материалите на ДМОС за предприемане на действия по издирване, задържане на лицето и започване на процедурата по чл. 42, ал. 2 и сл. от Закона за екстрадицията и Европейската заповед за арест.

24. При получаване на две или повече ЕЗА за едно и също лице, по реда на чл. 42, ал. 2 ЗЕЕЗА, преписките се обединяват.

24.1. Материалите по двете или повече ЕЗА се внасят едновременно в съда. Когато е невъзможно, при сезирането на съда по чл. 43, ал. 2 ЗЕЕЗА, изрично се посочва наличието и на друга ЕЗА за същото лице.

24.2. При участието си в съдебното производство по чл. 44 ЗЕЕЗА и наличие на конкуриращи се европейски заповеди за арест, издадени от компетентни органи на различни държави – членки на ЕС, прокурорът задължително изразява становище, как следва да бъде решена конкуренцията, като взема предвид целта, за която е издадена всяка ЕЗА, тежестта и мястото на

извършване на престъпленията и поредността на постъпването на конкуриращите се заповеди.

25. При необходимост от методическа помощ по въпросите, свързани с издаване и изпълнение на ЕЗА, както и с производствата по екстрадиция по ЗЕЕЗА, такава се оказва от:

- а) прокурорите от Националната мрежа за международно правно сътрудничество;
- б) прокурорите от отдел 04 „Международен“ на ВКП.

V. Задължения за уведомяване на ВКП и предаване на вещи

26. Прокурорите от окръжните прокуратури (СГП), незабавно уведомяват ВКП, отдел 04 „Международен“, за постановяване на първоинстанционния съдебен акт за допускане на изпълнението на ЕЗА, с оглед подготовка за предаването на лицето на молящата държава и спазването на предвидения срок от 10 дни, по чл. 54, ал. 1 ЗЕЕЗА.

26.1. След влизане в сила на съдебното решение в производството по ЕЗА, препис от него се изпраща на ВКП, отдел 04 „Международен“, включително и по факс.

26.2. Когато решението за предаване на лицето е постановено от апелативен съд, ВКП, отдел 04 „Международен“, се уведомява и по факс от съответния прокурор от апелативната прокуратура, участвал в съдебното заседание.

27. Когато с решението е допуснато предаване и на вещи по чл. 64, ал. 1 ЗЕЕЗА, съответният прокурор уведомява ВКП, като изпраща опис на вещите и посочва местонахождението им. ВКП уведомява чрез МВР – ДМОС издаващия орган и създава организация за предаването на вещите.

27.1. Изземването и предаването на други вещи, както и други действия по разследването, могат да бъдат извършени в изпълнение на отделна поръчка за международна правна помощ.

27.2. Вещите по чл. 64, ал. 1 ЗЕЕЗА се предават заедно с лицето, а в случай, че същото умре или избяга, ВКП договоря предаването им по реда и в сроковете на чл. 54 ЗЕЕЗА.

VI. Действия на прокурора при отлагане на предаването на исканото лице

28. Когато с влязло в сила съдебно решение е допуснато изпълнение на ЕЗА, но предаването на лицето е отложено, на основание чл. 52 ЗЕЕЗА, до

приключване на водено срещу исканото лице наказателно производство, респ. до изтърпяване на наложено му наказание лишаване от свобода, задължително се уведомява органът, пред който е висящо наказателното производство, или прокурорът, който наблюдава изпълнението на присъдата.

28.1. Уведомлението се прави от прокурора, участвал в съдебното заседание, на което е постановено влязлото в сила решение за отложено изпълнение на ЕЗА.

28.2. Копие от решението по чл. 52 ЗЕЕЗА се изпраща органа, пред който е висящо наказателното производство, респ. на прокурора, привел в изпълнение присъдата, станали повод за отложено изпълнение на ЕЗА. Те следва да уведомят незабавно и съответната първоинстанционна прокуратура, участвала в производството по ЕЗА, за приключване на наказателното производство, респ. за изтърпяване на наказанието.

29. Съответният прокурор уведомява своевременно ВКП, отдел 04 „Международен“, за отпадане на основанията за отлагането на изпълнението – с оглед уговаряне на дата и място за фактическото предаване на лицето.

30. В случаите по т. 29, когато подлежащото на предаване лице не се намира в място за лишаване от свобода, съответният прокурор от първоинстанционната прокуратура, участвала в производството по Глава пета от ЗЕЕЗА, изпраща на Главната дирекция „Охрана“ при Министерството на правосъдието съдебното решение за изпълнение и задържане на лицето. Копие от писмото се изпраща на ВКП, отдел 04 „Международен“ и по факс.

VII. Допълнителни разпоредби и полезна информация

31. Прокурорите, участващи в процедурата по изпълнението на ЕЗА, са длъжни да полагат максимални усилия за ускоряване на производството по изпълнението на Европейска заповед за арест, получена от друга държава – членка на ЕС.

32. Прокурорите могат да изискват от Министерството на правосъдието информация във връзка с производства по Европейска заповед за арест във всеки конкретен случай, който им е възложен, независимо дали Република България е издаваща, или изпълняваща държава.

33. Във връзка с работата си по изпълнение и издаване на Европейска заповед за арест, прокурорите ползват (вкл. и на български език) относимата информация в уебстраниците:

www.eurojust.europa.eu

www.ejn-crimjust.europa.eu

34. Прокурорите от Националната прокурорска мрежа са длъжни да контролират ежемесечно въвеждането в Унифицираната информационна система на преписките, образувани по повод издаване и изпълнение на Европейска заповед за арест.

35. Във всяка окръжна прокуратура (Софийската градска прокуратура) се води отделен дневник, в който се отбелязват издадените, получените Европейски заповеди за арест, както и производствата по Европейска заповед за арест, в които участва прокурор от съответната прокуратура.

